మనసులోని కుంచె

"అయితే రాలేరన్న మాట?"

కోపమూ, ఓటమితో సడలిపోతున్న పట్టుదలవెనక దిగులూ, కట్టిపడేయలేని అసహాయతలోని చిరాకూ, చిరునవ్వు విరిగిపోయిన పెదాల బిగింపులో జారిపోనీయక అణచిపడుతున్న ఆత్మాభిమానమూ, యింకా ముఖంలో ఎరుపూ, చూపుల్లో తీక్షణతా, మాటల్లో పదునూ....

ఇంత పెద్ద కల్లోలాన్ని చూసి జడిసిపోయాడు మనోహర్రావు. సన్నని ఉల్లిపొర కాగితంలాంటి అతని మనసు అల్లలాడిపోయింది. కంటి రెప్పల్లో దిగులు రెపరెపలాడింది. జాలిగా బాధగా భయంగా తనలోకి తనే చూసుకుంటూ "బుధవారం సాయంకాలం కాస్తపనివుంది. మర్నాడు వస్తాలెండి" అన్నాడు.

"మర్నాడెందుకూ, మర్నాడు నాకు యింకేం పనులూ వుండవను కున్నారా? మీగురించి చూస్తూ వుండడంకన్న నాకు మరో పనేమీ లేదని ఎందుకనుకుంటారూ?"

అర్థం కాని అయోమయంతోనూ, పెద్ద తప్పు చేసి దిక్కుతోచక నిలబడినప్పటి అసహాయతతోనూ మనసును కళ్ళల్లో నిలుపుకుని దీనంగా నిలబడిపోయాడు. అలా నిలుచుని నిలుచుని—

"మరీ అంత అవసరమైన పనైతే చెప్పండి, వస్తాను. నాపనంటారా-ఎప్పుడూ వుండేదే" అన్నాడు. అలా అన్నప్పుడు కంఠం పొడుగ్గా సాగదీశాడు. సన్నగా చిరునవ్వును ఆ చుట్టూ బోర్డరుగా గీశాడు. తన లోంచి చూపుల్ని తీసేసుకుని ఎదుటి ముఖంలో నిలిపాడు. అసలు ఆమాట అనడానికి ముందు కంఠం సవరించుకున్నాడు. పెదాల్ని నాలుకతో తడుపు కున్నాడు. అరిచేత్తో ముఖాన్ని తుడుచుకున్నాడు.

కొద్దిసేపు ఆమె ఆ వుల్లిపొర కాగితపు రెపరెపల్ని ఆలకిస్తూ వుండి పోయింది.

"నాగురించి మీపనులు మానుకోనక్కర లేదులెండి. ఆ రోజు నా పుట్టినరోజుకదా అని పిలిచాను. తీరిక లేకపోతే సరే, బలవంతం చెయ్యను" అంది.

"పుట్టిన రోజా!" అన్నాడు ఆశ్చర్యపోతూ.

అవునన్నట్టు తలూపింది.

అతని ఉత్సాహంమీద గిలిగింతలు పెట్టి చిరునవ్వుల్ని చిందించాల్సిన ఆ మాట అతని ఆత్మాభిమానంమీద ముల్లులాగ గుచ్చుకుంది.

ఆ విషయం ముందే ఎందుకు చెప్పకూడదూ? చెప్తే రానని తనేమన్నా అనలేదే తను. ఆవిషయం తెలిసికూడా మరెందుకలా చేసింది? ఆమెగురించే తను వస్తున్న విషయం తెలుస్తూవుండగా, మళ్ళీ దాన్ని ప్రత్యేకించి బయట పెట్టడంలో ఆమె ఉద్దేశం ఏమిటి? ఆమెను గురించే తను తన అభిప్రాయాన్ని మార్చుకున్నాడనీ, ఆమె ఆకర్షణ అంత బలీయమైనదనీ, ఆమెమీద తనకే అభిమానం వున్నదనీ బట్టబయలు చేస్తే ఆమెకు ఒరిగేదేమిటి? ఎందుకా నిర్లక్ష్యం?

ఆమెమీద చిరుకోపం, కాస్తంత ఉక్రోషం కూడా వచ్చాయి.

అతని ముఖంలోకి చూస్తూ కూర్చున్న స్వచ్ఛిత మెల్లగా కదిలి "పోనీలెండి, వీలులేకపోతే మీరుమాత్రం ఏం చెయ్యగలరు. ఈ మాత్రానికి అంతగా ఆలోచించాల్సిన అవసరం దేనికి" అంది.

ఈసారి అతనికి నిజంగానే "నేను రాలేను" అని అరవాలనిపించింది. నాలుగైదుసార్లు ఆ మాటని నోట్లో అనుకునికూడా, ఆమె ముఖంలోకి చూసి, తనవైపే సూటిగా చూస్తోన్న ఆమె చూపులకి, ఆ చూపుల్తో తన మీద కుమ్మరించిన వెలుగు రేఖలకి తనలోని బలహీనత తనకే కనిపించి సిగ్గుపడి తల వాల్చేసుకున్నాడు.

"సరే, వస్తాలెండి" అని చెప్పి, దిద్దుతున్న ప్రాక్టికల్ నోటు పుస్తకాల్ని అలమార్లో పెట్టేసి, వెళ్తున్నట్టు ఆమెకు సంజ్ఞతోనే చెప్పి కదలబోయాడు.

ఉత్తరం రాసుకుంటున్నదల్లా మధ్యలోనే ఆపి "వెళ్తున్నారా.... నాక్కూడా అటువైపే కాస్త పనుంది. వెళ్దామా వద్దా అని ఆలోచిస్తున్నాను" అంది.

అదిగో! మళ్ళీ అలాగే మాట్లాడుతోంది. 'నేనూ వస్తానని ఎందుకనదూ, తనచేత రండి అని పిలిపించుకోవాలనా?

—అతనికి కోపమూ అభిమానమూ కలిగి, పట్టుదల పెరిగి మౌనంగా ఉండిపోయాడు.

రెండు నిమిషాలు అలాగే వూరుకుని, చూడకూడదనుకుంటూనే ఆమె ముఖంలోకి చూసి, అలా చూస్తూనే —

"వేగంగా తెమలండిమరి. ఇప్పటికే ఆలస్యమైపోయింది. ఈ కెమిస్ట్రీ స్టాఫ్‌లో మిగిలింది మనిద్దరమే. అంతా అరగంట క్రితమే వెళ్ళిపోయారు" అన్నాడు.

ఆమె కొద్దిసేపు తటపటాయించి "సరే లెండి, మీరు వెళ్ళండి, తర్వాత వస్తాను" అంది.

ఆమాట ఆమె చెప్పడం పూర్తికాకుండానే అతను గది బయటికి వచ్చేశాడు. దారిలో రోజూ చూసే పూలకుండీల వేపన్నా చూడకుండా, మెట్లదగ్గర ఆర్చీమీదకు పాకించిన మాలతీలతలో నిష్కల్మషంగా నవ్వే తెల్లటి పూగుత్తుల్ని కనీసం నిర్లక్ష్యపు చూపుల్తోనన్నా పరామర్శించకుండా, రసదృష్టినీ, చిరునవ్వునీ దాచేసుకుని, కోపాన్నీ అసహనాన్నీ ముఖంమీద అద్దుకుని గబగబా, రోజుకన్నా వేగంగా సైకిలు తొక్కుకుంటూ వెళ్ళిపోయాడు.

రాత్రి చాలా సేపు నిద్రపట్టలేదు. ఇంతకాలంగా తను ప్రతిష్ఠించుకున్న రూపం ఎండకు ఎండి, వర్షానికి తడిసి పెచ్చులు వూడొచ్చేస్తోంది. ఇంకొద్ది రోజుల్లో అక్కడ ఏమీ మిగలదు. మనసు నిండా అదే బాధ. అర్థంలేని ప్రతి విషయానికీ ఎన్నో అర్థాల్ని చెప్పుకుని, తెలివితక్కువగా కోరికల్ని పెంచుకుని, యిప్పుడిలా భంగపడుతున్నందుకు తనమీద తనకే జాలి కలిగింది. ఆలోచిస్తున్న కొద్దీ ప్రతి చిన్నవిషయమూ ఆమెమీద కోపానికి సమిధ అయ్యింది. గుప్పున కోపం రగిలి, కొద్దిసేపు ఎర్రగా మండి, మంచితనపు చల్లగాలిలో కరిగిపోతోంది. అలా కరగకుండా వున్న సందర్భంలో అతను అనుకున్నాడు —

ఆమె అంత నిర్లక్ష్యంగా వుంటున్నప్పుడు తనెందుకు నిర్లక్ష్యంగా ప్రవర్తించకూడదూ? ఆమె పుట్టినరోజునాడు వట్టి చేతుల్తోనే వెళ్ళాలి. ఏ బహుమతీ తీసుకెళ్ళగూడదు. ఆమె చూపించని ప్రత్యేకత తనెందుకు చూపించాలి? చూపించగూడదు. అంతే, అలానే చెయ్యాలి.

మర్నాడు మంగళవారం—కాలేజీ లేదు. ముసల్మానుల పండుగ. బుధవారంనాడు ఆమె సెలవు పెట్టింది. అతనుమాత్రం వెళ్ళాడు. ఉదయం, మధ్యాహ్నం ప్రాక్టికల్ క్లాసులున్నాయి. వాళ్ళిద్దరూ అక్కడ కెమిస్ట్రీ డిమాన్‌స్ట్రేటర్లే. ఆమెకన్నా అతను రెండేళ్ల సీనియర్. అక్కడ డిమాన్‌స్ట్రేటర్‌గా పనిచేస్తూ ఎమ్. ఎస్సీకు కట్టాలని అతని ప్రయత్నం.

సాయంకాలం కాలేజీ విడిచిపెట్టగానే తిన్నగా యింటికి వచ్చేశాడు. నాలుగున్నరే అయ్యింది. బాగా ఆలస్యంగా వెళ్ళొచ్చులే అనుకున్నాడు. ఆరింటిదాకా యింట్లోనే కూర్చుని అప్పుడు మెల్లగా కదిలాడు.

ఆమె యిల్లు మైలుదూరం కూడా ఉండదేమో. రిక్షా అయితే వేగంగా వెళ్ళిపోతుంది. నడిచయితేనే మంచిది. బాగా ఎదురు చూడనిచ్చి అప్పుడు వెళ్తేసరి. తనను యింతగా ఏడిపించిందికదా, ఆమెను తనెందుకు ఏడిపించకూడదు?—అనుకున్నాడు.

అడుగుల్లో అడుగులు వేసుకుంటూ తీరుబాటుగా నడుస్తూ బయలుదేరాడు. బయలుదేరాడే కాని మనసంతా అదోలా వుంది. ఏ బహుమతీ తీసుకెళ్ళక పోవడం బావున్నట్టు అనిపించలేదు. అది తన నిర్లక్ష్యంగా భావించకుండా పిసినిగొట్టు తనంగానో, బీదతనంగానో ఆమె భావిస్తేనో—అన్న ఆలోచన వచ్చింది. భావిస్తే తనకి నష్టమేమిటి అని సమర్థించుకున్నాడు. తెలిసి తెలిసి మరోసారి భంగపడడం తెలివి తక్కువతనమనిపించింది. అనిపించినా ధైర్యంగా అనుకోలేకపోతున్నాడు. సందేహంగా అటూ యిటూ వూగులాడుతూనే చాలా దూరం వచ్చేశాడు.

ఇల్లు దగ్గరకొచ్చేసింది. అట్టే దూరం లేదు, మరో రెండు ఫర్లాంగులే వుంటుంది. సందు తిరిగితే వీధి వచ్చేసినట్టే.

గుప్పున పలసంపంగి వాసన కొట్టి ముక్కు పుటాల్ని వూపేసింది.

పక్కకు తిరిగిచూస్తే పూలమ్ముకునే కుర్రాడు వో యింటిముందు బేరం చూసుకుంటున్నాడు.

పూలవాడిని చూసిన తర్వాత అంతవరకూ వూగులాడుతోన్న అతని మనసు వో పక్కకి ఒరిగిపోయింది. ఆ పూలంటే స్వచ్ఛితకు యిష్టం. ఎన్ని సార్లు చెప్పిందో వాటి గురించి! క్లాసులో అమరావతి అనే వో అమ్మాయి పెట్టుకొస్తుండేది. ప్రాక్టికల్ క్లాసులో అంత ఘాటైన ఏసిడ్ల మధ్యా, హైడ్రో జన్ క్లోరైడ్, హైడ్రోజన్ సల్ఫైడుల వంటి కుళ్ళు వాసనలమధ్యా తన వుని కిని నలుగురికి చాటుకుంటూ పరిమళాలను వెదజల్లేది. ఆ అమ్మాయి యింట్లో చెట్టు వుందికాబోలు తరచు పెట్టుకొస్తుండేది. అది చూసినప్పుడల్లా స్వచ్ఛిత ఆ పూలను గూర్చి, అవంటే తనకున్న యిష్టాన్ని గూర్చి, చిన్నప్పుడు ఆ చెట్టువున్న యింట్లో అద్దెకున్నప్పటి అనుభవాలూ, వాటికై తగాదాలూ-ఏదో ఒక ప్రస్తావన తేకుండా వుండేదికాదు.

స్వచ్ఛితకు పుట్టిన రోజు కానుకగా ఆ పూలను యిద్దామనుకున్నాడు మనోహర్రావు. పూలవాడు బేరం చూసుకుని వచ్చేవరకూ రోడ్డు పక్కన సిగ రెట్టు కాల్చుకుంటూ నిలుచున్నాడు. వాడిదగ్గర గులాబీలూ, చేమంతులూ, ధవనం కూడా వున్నాయి. ఫలసంపంగి ఎన్నోలేవు. వున్న పదీ ఖరీదుచేసి తీసు కున్నాడు. తనకని విడిగా రెండు జేబులో వేసుకుని మిగతా ఎనిమిదీ జాగ్ర త్తగా జేబురుమాలులో చుట్టుకుని బయలుదేరాడు.

అతను వెళ్ళేసరికి స్వచ్ఛిత యింట్లో ఎక్కడోవుంది. వాళ్ళ చెల్లెలు వెళ్ళి పిలుచుకొచ్చింది. ఆ యింట్లో పుట్టినరోజు ఆర్భాటం ఏమీ కనిపించలేదు అతనికి. స్నేహితురాళ్లూ— హడావిడీ— యివన్నీ వూహించుకున్న అతనికి అదేమీ కనిపించనేలేదు.

"ఎవరూ రాలేదా?" అన్నాడు అతను కూర్చుంటూ.

"రాకపోవడ మేమిటి. ఎప్పుడో వచ్చి వెళ్ళిపోయారు. మీకయితే యిప్పుడే తెల్లారిందికానీ...."

ఆ మాటల వెనుకవున్నది కోపమేనా, రుద్ధకంఠం కూడానా అని ఆలో చిస్తున్నాడు అతను.

"ఉండండి యిప్పుడే వస్తాను" అని లోపలికి వెళ్ళి ప్లేటుతో కొన్ని స్వీట్లూ, సాల్టుబిస్కట్లూ పట్టుకొచ్చింది.

"అవలా పెట్టండి. తింటానుగానీ, యివిగో మీకు యిష్టమైన పూలు ముందు యివి తీసుకోండి'' జేబు రుమాలు విప్పి ఆమె ముందు వుంచాడు.

జేబు రుమాలుతో పాటు వాటిని తీసుకుని పక్కన పెట్టేసి "కాలేజీ విశేషాలు ఏమిటి చెప్పండి. ఇవ్వాళ రెండు క్లాసులూ మీరొక్కరూ చూసుకో వాల్సివచ్చింది కాబోలు. లెక్చరర్ ఏమన్నా విసుక్కున్నాడా?" అంది.

పువ్వుల చుట్టూరా అతని మనసు తిరుగుతూండడంవల్ల కాబోలు ఆమె ఏమడిగిందో సరిగా తెలీక 'ఏమిటి?' అని మరోసారి అడిగించుకోవాల్సి వచ్చింది. అడిగించుకుని, సమాధానం చెప్పి మళ్ళీ పరధ్యాన్నంలో పడిపోయాడు.

"ముందవి తీసుకోండి" అని మరోసారి జ్ఞాపకంచేస్తే మెల్లగా తీసు కుంటున్నాడు.

తింటున్నవాడల్లా ఒకసారి ఆగి "ఇంతసేపూ చూసి చూసి చివరకి రానని అనుకున్నారేమిటి?" అన్నాడు.

ఆమె వెంటనే "అబ్బే, అలా అనుకోలేదులెండి" అంది.

వెనువెంటనే ఆమె అలా అనేసరికి అతను ఏమీ మాట్లాడలేకపోయాడు.

"రారని అనుకోలేదులెండి. వస్తారనే అనుకున్నాను, ఆడాళ్ల ఆలస్యానికి కారణం ఒకటే. మగాళ్ల ఆలస్యానికైతే చెప్పుకోలేనన్ని కారణాలు. ఏమంటారు?"

అతను ఏమీ అనలేదు. ఏమనుకోవాలో కూడా ఆలోచించడంలేదు. ఇంత స్వాతిశయం ఏమిటీమెకు?—అన్నదే అతని ఆలోచన. 'అంటే తను రాకుండా వుండలేడనా యీమె అభిప్రాయం?'

"ఏమిటి! మరీ పరధ్యాన్నంగా, అదోలా వున్నారు. ఏ కుర్రాళ్లతోనన్నా గొడవపడ్డారేమిటి? ఆ సెకండియర్ బేచ్ మరీ అల్లరి బేచ్"

తన మనోభావాల్ని ఆమె చదివేస్తున్నట్టు తోచి "అబ్బే.... అలాంటిదేం లేదు" అన్నాడు చిన్నగా నవ్వి. గబగబా ప్లేటు కాళీచేసి, మధ్యలో స్వీట్లు

తయారు చెయ్యడం మీద రెండు మూడు విట్లు విసిరి, ఆమెకన్నా ముందుగా తనే నవ్వి చేతులు కడుక్కున్నాడు. చేతులు తుడుచుకుందామని చేబురుమాలు కోసం జేబులో వెతికితే కనిపించలేదు. పూలతో టేబిలు మీద వుందది.

అదామె గ్రహించి పువ్వుల్ని టేబిలు మీద పడేసి రుమాలు తీసి యిచ్చింది. ఆ తియ్యడంలో మూడు పువ్వులు కిందపడిపోయాయి. వాటిని తీద్దామని వంగి, అందకపోతే అలాగే వొదిలేసి, లేచి సరిగ్గా కూర్చుని "ఇంకాస్తముందు వచ్చుంటే బావుండేది. అన్నయ్య అడగనే అడిగాడు. ఇప్పటి వరకూ చూసి చూసి, బజారుకు వెళ్ళాల్సిన పనుందని, మీరు వచ్చే ముందు అలా వెళ్ళాడు" అంది.

అతను కుర్చీలో వెనక్కు జారబడిన వాడల్లా లేచి నిటారుగా కూర్చుని అన్నాడు—

"తొందరగానే వద్దామనుకున్నాను. ఇదిగో— ఈ పూల గురించి వెళ్ళే సరికి ఆలస్యమైపోయింది. మీకు యివంటే యిష్టం కదాని వెళ్ళిపట్టుకొచ్చాను. ఆ మధ్య ఓ మిత్రుడి యింటికి వెళ్ళినప్పుడు వాళ్ళింట్లో చూశాలెండి. వెళ్ళి అడిగితే యింటి ఓనరు కోప్పడతాడనీ, ఆయన అరుగుమీదే తిష్టేసుక్కూచున్నాడనీ, వీలుండదనీ అన్నాడు. కాదు కూడదని బతిమాలితే యింటాయన లోపలికి వెళ్ళిపోయేవరకూ వోపిక పట్టమన్నాడు. ఎంతకీ కదిలితేనా! ఉదయం వచ్చిన న్యూస్ పేపరు సాయంకాలానికి పాతబడిపోదూ? అల్లాంటి పాత పేపర్ని సాగదీసి మరీ చదువుతూ కూర్చున్నాడు. సరిగ్గా ఆయన గురించి గంటసేపు గోళ్ళు గిల్లుకుంటూ కూర్చోవలసి వచ్చింది...."

ఆమె అకస్మాత్తుగా లేచి నుంచుని "అన్నట్టు! మాటల్లో పడి కాఫీ యివ్వడమే మర్చిపోయాను చూశారా! వుండండి. యిప్పుడే పట్టుకొస్తాను" అంటూ గబగబా లోపలికి వెళ్ళింది.

బాధపడ్డట్టు అతను ముఖం మాడ్చుకున్నాడు.

అయిదు నిమిషాల్లో ఆమె కాఫీ తెచ్చి యిచ్చింది.

కప్పు ఖాళీచేసి కూర్చున్నాడు. అట్టే మాట్లాడాలనిపించలేదు. ముభావంగానే వుండిపోయాడు. చాలాసేపు అలానే కూర్చుని వెళ్ళిపోదామని లేవబోతే

"కూర్చోండి, అన్నయ్య వచ్చేస్తాడు. మరో పావుగంటలో రానేవస్తాడుకదా. ఏకంగా కలుసుకునే వెళ్ళిపోవచ్చు" అంది.

మనోహర్రావు తండ్రి, స్వచ్ఛిత అన్నయ్యకు హైస్కూల్లో గురువుగారు—అదీ పరిచయం.

మనోహర్రావు యిబ్బందిగా కూర్చున్నాడు. ఏం చెయ్యడానికీ తోచక ఎడమచెయ్యి అరచేతిని కుడిచేత్తో మృదువుగా రాసుకుంటూ, మధ్య మధ్య అరచేతిలోకి చూసుకుంటూ, నోటితో వూదుకుంటూ, అప్పుడప్పుడు జాడించి ఉబ్బించి, గాలిలో ఆడించి, ఉండుండి ముక్కుపుటాల్ని ఎగరేసి, కళ్ళు చిట్లించి, నిశ్వాసంతో శబ్దాన్ని నింపి ఆమె చూపులకి ఎక్కడా అందనివ్వక దాచేస్తూ వుండగా చటుక్కున ఆమె చూసి దొంగను పట్టుకున్నంత ఉత్సాహంతో "అదేమిటీ" అంది.

"అబ్బే, ఏంలేదూ" అన్నాడు వేళ్ళు ముడుచుకుంటూ.

"లేకపోవడమేమిటి. ఏదో వుంది" అంది.

తలెత్తకుండానే అరచేతిలోకి చూసుకుంటూ చెప్పాడు అతను—

"సంపంగిపూలు కోస్తున్నప్పుడు పక్కనే వున్న గులాబీ మొక్కముళ్ళు గుచ్చుకున్నాయిలెండి. ఇటికలు మూడింటిని ఒకదానిమీద ఒకటి పేర్చి వాటి పైకెక్కి పైనవున్న వో పువ్వుని అందుకోబోయాను. కోసేసిన తర్వాత బేలన్సు తప్పిపోయింది. ఇటికలు కదిలిపోయాయి. జారిపోయాను. పక్కనే గులాబీమొక్క వుంటే దానిమీద అరచెయ్యి ఆనింది. ముళ్ళు గుచ్చుకున్నాయి. చిన్నముళ్ళయినా, బలంగా చెయ్యి ఆనిందేమో రక్తం వచ్చింది."

"ఏం రాశారు మరి?"

"టించర్ రాసి కడిగేశాను. జ్ఞాపకం వచ్చినప్పుడల్లా నొప్పి అనిపిస్తోంది. అంతే, మరేంలేదు."

"రాత్రి పడుకునే ముందు మరోసారి రాయండి. పొద్దుటికి అదే తగ్గిపోతుంది."

ఈ బోడి సలహా ఎవడిక్కావాలి....ఒక్కమాట—తనగురించి యింత కష్టపడినందుకు గుర్తింపుగా ఒకేమాట—ఎంత చిన్నదైనా చాలు—అనదేం? ఎంత నిర్లక్ష్యం!

అతను ఉక్రోషం పట్టలేకపోయాడు. బురద చిమ్మినట్టు ముఖం మీదకు కోపం చిమ్మి ఎర్రబడిపోయింది. అతనికి ఎంత కోపం వచ్చిందంటే, మంచి నీళ్లు కావాలని చెప్పి, తేవడానికని ఆమె లోపలకు వెళ్ళగానే చెప్పాచెయ్యకుండా అక్కడ్నుంచి పారిపోయి వచ్చేద్దామన్నంత కోపం వచ్చింది.

ఆ వుద్దేశంతోనే "మంచినీళ్లు కావాలి" అన్నాడు.

చెల్లెల్ని కేకేసి పట్టుకు రమ్మంది. ఆ అమ్మాయి తెచ్చిన తర్వాత యిక తాగక తప్పలేదు అతనికి. విచిత్రం! అతనికి యిప్పుడు నిజంగానే దాహంవేసి, ఆ గ్లాసుడు నీళ్ళు గడగడా తాగేశాడు! రెండు నిమిషాలు మౌనంగా కూర్చుని మెల్లగా తనను తనే సమాధానపరచుకున్నాడు. రుమాలుతో ముఖంమీద చెమటను తుడుచుకుంటూ దానితోపాటే కోపాన్నీ తుడిచేసుకున్నాడు. తన కంఠం తనకే లొంగే స్థితిలో లేదేమో నన్న భయంతో పొడిపొడిగా అయిదారు సార్లు దగ్గి దాన్ని సరిచేసుకున్నాడు. ఆ తర్వాత—

"ఇందాక లక్కీగా వో ఏక్సిడెంట్ తప్పిపోయింది. పొద్దున్న లేచిన వేళా విశేషం. వెంట్రుక వాసిలో ప్రమాదం తొలిగిపోయింది. సంపంగిపూలు పట్టుకరావడానికి సైకిల్‌మీద వెళ్ళి వస్తున్నప్పుడు కూరగాయల మార్కెట్ టర్నింగ్‌లో సడన్‌గా వో లారీ వచ్చేసింది. తప్పించడానికి కూడా వ్యవధి లేదు. ఏం చెయ్యాలో తోచక రెండు బ్రేకులూ వేసేసాను. సరిగ్గా సైకిలు ముందు చక్రాన్ని రాసుకుంటూ పోయింది లారీ. నిజంగా పునర్జన్మ ఎత్తినట్టే"

"ఈ లారీ వాళ్ళది మరీ రేష్ డ్రైవింగ్ లెండి. వెనకాముందూ చూసుకోనైనా చూసుకోరు. చిత్తుగా తాగివుంటారేమో, వాళ్ళను పట్ట పగ్గాలుండవు. అందులోనూ యీ వూళ్ళో మరీదారుణం. తరచుగా వారానికి ఒక ఏక్సిడెంటన్నా జరుగుతూనే వుంటుంది. మొన్నటికిమొన్న కాలేజీ రోడ్డుమీద చూడండి. పుల్లలేసుకొస్తున్న ఎడ్లబండిని ఢీ కొట్టి ఆపకుండా పోలేదూ! మనకుర్రాళ్ళు నంబరు నోట్‌చేసుకోబట్టి గాని లేకపోతే వాడు దొరికేవాడేనా. ఈ ఊరికి కంకర క్వారీలొకటి. ఇరవైనాలుగ్గంటలూ ఒకటే ట్రాఫిక్. వీటికి తోడు పోలీసువాళ్ళుకూడ అలాటి వాళ్లే తగలడ్డారు. ఇలా పట్టుకుని, అలా వాళ్ళ మామూళ్ళు వాళ్ళు తీసుకుని వదిలేస్తుంటారు...."

మనోహర్రావులో సహనం సన్నగిల్లిపోయింది. ఉక్రోషం పట్టలేక పోయాడు. చివాల్న లేచిపోయి "నాకు చాలా ఆలస్యమయ్యింది. నేను వెళ్ళాలి" అంటూ ఆమె సమాధానమన్నా వినకుండా గబగబా వీధిలోకి వచ్చేశాడు.

ఆమె క్షణంపాటు తెల్లబోయి, ఆ తర్వాత తెప్పరిల్లి, ఆ వెనకే వరండాలో కొచ్చి "సరేలెండి, అన్నయ్యతో చెప్తాను యింతసేపూ కూర్చుని వెళ్ళారని. వీలు చూసుకుని మరోసారి ఎప్పుడన్నా రండి" అంది.

ఆమె మాటలు వినిపించనట్టు అతను వెనక్కు తిరగనైనా తిరగకుండా గబగబా వెళ్ళిపోయాడు. ఆ వెళ్తున్న అతన్ని కొద్దిసేపు అరుగుమీద నుంచుని చూసి, తలుపులు వేసుకుని లోపలకు వెళ్ళిపోయింది.

గబగబా వెళ్ళిపోతున్న మనోహర్రావు చటుక్కున ఆగిపోయాడు. అతని మనసులో ఓ ఆలోచన అప్పుడే విచ్చుకుంది. పెద్ద పెద్ద అంగల్తో వెనక్కు తిరిగివచ్చాడు. మెల్లగా మెల్లెక్కి కిటికీముందు నుంచున్నాడు. గదిలో స్వచ్ఛిత—

మోకాళ్లమీద వంగి టేబిలుకింద పడిపోయిన మూడుసంపంగి పూలనూ ఏరుకుని జాగ్రత్తగా, సుతారంగా చీరకొంగుతో వాటికి అంటుకున్న మట్టిని తుడిచి, లేచి నుంచుని, సంపంగి పూలన్నిటినీ దోసిట్లోకి తీసుకుని చాలా సేపు వాటినే చూస్తూ వుండిపోయి, ఆ తర్వాత పారవశ్యంతో మెల్లగా జార్చిన కనురెప్పల మీద అద్దుకుని కొద్దిసేపు ఆ చల్లదనాన్నీ, పరిమళాన్నీ ఆస్వాదిస్తూ వుండిపోయింది.

(1968)

★